

Kerncijfers

Bedragen in €	2013	2012
Aantal verzekerden		
Actieve deelnemers (incl. arbeidsongeschikten)	499	505
Premievrije rechten ('slapers')	78	78
Pensioengerechtigden	93	88
Nabestaanden en wezen	13	12
	683	683
Reglementvariabelen		
Indexatie actieven	1,16%	1,58%
Indexatie inactieven	1,19%	1,54%
Pensioenuitvoering		
Feitelijke premie	16.783.738	16.180.002
Kostendekkende premie	21.560.591	21.335.584
Gedempte premie	21.726.783	13.860.298
Uitvoeringskosten	97.152	128.992
Garantiekosten	2.290.241	2.292.333
Uitkeringen uit hoofde van pensioen en AOV	6.671.011	6.328.529
Vermogenssituatie en solvabiliteit		
Pensioenvermogen	365.335.612	368.014.388
Pensioenverplichtingen	329.845.595	328.744.968
Aanwezige dekkingsgraad	110,8%	111,9%
Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV)	100,1%	100,1%
Voorziening pensioenverplichting		
Actieve deelnemers	199.880.338	196.800.534
Beroepsongeschikte deelnemers	13.110.656	16.202.799
"Slapers"	10.248.057	10.457.954
Gepensioneerden	106.606.543	105.283.681
Pensioenverplichtingen	329.845.595	328.744.968
Beleggingsportefeuille		
Zakelijke waarden	112.931.833	102.682.486
Vastrentende waarden	204.111.664	198.844.339
	317.043.497	301.526.825
Beleggingsperformance		
Beleggingsrendement incl. LDO	2,5%	16,3%
Rendement excl. LDO	5,1%	13,6%
Benchmark excl. LDO	3,9%	11,8%

Verslag van het verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan (VO) van het fonds is op 1 oktober 2007 ingesteld. Bij oprichting is een reglement vastgesteld op basis van de uitgangspunten van Pension Fund Governance. Hierbij zijn de frequentie van het overleg met het bestuur, de te behandelen onderwerpen met betrekking tot het beleid en de verantwoording van het orgaan vastgesteld.

Het VO is in 2013 driemaal met het bestuur bijeen gekomen. Het VO heeft in het kader van zijn taakuitoefening kennisgenomen van de notulen van de bestuursvergaderingen in 2013 en het jaarverslag inclusief de jaarrekening 2013. Tevens heeft het VO kennis genomen van de accountants- en actuariële verklaring. Gedurende 2013 is er door leden van het VO de cursus "Geschikheidsbevordering bij pensioenfondsen Eindtermen 1" gevolgd.

Bevindingen en conclusie

Het VO heeft de volgende bevindingen/opmerkingen:

1. In de planning met betrekking tot het opstellen van het jaarverslag en jaarrekening 2013 is de aanlevering van de stukken evenals in 2012 tijdig geweest. Dit geeft het VO de ruimte om de stukken te bestuderen en zich een oordeel te vormen.
2. Eind 2012 is het garantiecontract met de herverzekeraar voor één jaar verlengd in de veronderstelling dat in 2013 duidelijkheid in het pensioenlandschap zou komen. Politieke besluitvorming heeft echter langer op zich laten wachten waardoor het bestuur zich in de loop van 2013 wederom genoodzaakt zag een korte termijn verlenging van 1 jaar onder de huidige voorwaarden overeen te komen. Daarbij is van belang te onderkennen dat de daarmee gemoeide herverzekeringspremies significant hoger zijn dan de huidige premie inkomsten. Financiering van dit tekort vindt plaats door afspraken rond gegarandeerde indexatie buiten werking te stellen. Daarnaast wordt het vrije vermogen van het fonds aangesproken. Dit zal in 2014 wederom het geval zijn. Het bestuur heeft hiermee ingestemd na de toezegging van sociale partners dat de premie voor de vanaf 2015 geldende regeling geheel kostendekkend zal zijn. Het VO benadrukt het belang van een structurele gezonde verhouding tussen inkomende en uitgaande premie. Bij herhaling interen op het vrij vermogen zal indexatiepotentieel in de toekomst aan kunnen tasten. Het VO steunt het bestuur in de gemaakte keuzes voor 2013 en 2014 en onderschrijft het belang van nakoming van de afspraak met sociale partners voor 2015 en verder.
3. De demografische ontwikkelingen binnen het fonds zijn in 2013 niet veranderd, net als in voorgaande jaren hebben geen nieuwe toetredingen plaatsgevonden. De gemiddelde leeftijd van het deelnemersbestand neemt toe. Dit kan gevolgen hebben voor toekomstige financiering van de verplichtingen van het fonds. Hoewel niet in de directe invloedssfeer van het bestuur blijft het VO wel aandacht vragen voor deze ontwikkeling.
4. In 2013 heeft het VO uitvoerig overleg gevoerd met het bestuur omtrent het nieuwe Bestuursmodel (Wet versterking bestuur pensioenfonds) dat per 1 juli 2014 in zal gaan. Het VO heeft een positief advies afgegeven op de door het bestuur voorgestelde invulling van bestuursmodel en intern toezicht.
5. Het VO dankt het bestuur voor de constructieve samenwerking gedurende 2013. Ook in 2014 zal het VO het bestuur blijven consulteren met betrekking tot genomen bestuursbesluiten of er een terdege afweging is gemaakt tussen de verschillende belangen (actieven, inactieven, werkgever en het bestuur) en een toetsing tegen de kaders (zoals pensioenfonds reglementen/ statuten, uitvoeringsovereenkomst, pensioenwet) heeft plaatsgevonden.

Het VO komt tot de volgende conclusie:

Na beoordeling van het jaarverslag 2013, de verstrekte bestuursverslagen over 2013 en de toelichting van het bestuur over haar gevoerde beleid en beleidskeuzes voor de toekomst, geeft het VO hierbij een positief oordeel over het jaarverslag 2013 van de Stichting Pensioenfonds Transavia Vliegers en het gevoerde beleid door het bestuur.

Het VO geeft hierbij gevolg aan het gestelde in artikel 4 lid 1 van het reglement verantwoordingsorgaan.

Schiphol, 23 juni 2014

Stichting Pensioenfonds Transavia Vliegers
Het verantwoordingsorgaan

Verslag van het bestuur

Het jaar 2013 is een bewogen en druk jaar geweest voor het bestuur, niet in het minst door de aangekondigde aanpassingen van het Kabinet aan onder andere de AOW, het fiscale kader rondom pensioenen en het financiële toetsingskader van pensioenen. Daarbij was het wetgevend proces erg traag. Bovendien leken de meeste voornemens bedoeld voor de grote bedrijfstak pensioenfondsen en was het raden hoe deze zouden uitwerken voor herverzekerde ondernemingspensioenfondsen als het onze.

In het verslagjaar zijn er 11 reguliere bestuursvergaderingen geweest, 4 gezamenlijke vergaderingen met de Deelnemersraad en 3 met het Verantwoordingsorgaan.

Eens per kwartaal vond overleg plaats met de herverzekeraar Aegon. De verschillende procedures met betrekking tot ingaande pensioenen, beroepsongeschiktheidspensioen en andere uitvoeringszaken zijn daarbij besproken. Het bestuur is tevreden over de samenwerking met Aegon.

Daarnaast werden er specifieke onderwerpen in werkgroepverband besproken, veelal samen bestuursleden van het pensioenfonds voor grond- en cabinepersoneel van Transavia.

De belangrijkste onderwerpen die het afgelopen jaar besproken werden zijn hieronder vermeld.

Wijzigingen in de pensioenregelingen en kostendekkendheid van de premie

Afspraken over de pensioenregeling voor vliegers komen tot stand in het overleg tussen de sociale partners; dit zijn Transavia en de Vereniging van Nederlandse Verkeersvliegers (VNV). In de aanloop naar 2013 heeft het Bestuur de sociale partners er tijdig en bij herhaling op gewezen dat de in de uitvoeringsovereenkomst vastgelegde premiesystematiek er toe zou leiden dat de premie in 2013 niet toereikend zou zijn om de sterk gestegen herverzekeringspremies te dekken. De herverzekeringspremies bestaan uit de financiering van de pensioenopbouw in 2013 en de financiering van de gegarandeerde indexatie van de actieven met een maximum van 2%.

Er zijn diverse alternatieven aan de hand gedaan, waaronder verhoging van de premie of verlaging van de pensioenopbouw. De sociale partners hebben uiteindelijk afgesproken om zowel de pensioenopbouw als de premie ongewijzigd te laten. Inschatting van het bestuur was dat de kostenstijging voor 2013 grotendeels zou worden opgevangen door de clausule in het reglement over de gegarandeerde indexatie met een maximum van 2% buiten werking te stellen. Sociale partners hebben daarom besloten deze clausule in 2013 buiten werking te stellen.

Met dit besluit van sociale partners zou het premietekort naar verwachting worden teruggebracht tot circa EUR 1,5 miljoen. Dit tekort zou uit de premieruimte gefinancierd moeten worden die in de jaren t/m 2012 ontstaan was (en nu onderdeel uitmaakt van het vrije vermogen). Belangrijk motief van sociale partners was dat 2013 gezien moest worden als een overgangsjaar waarin door de partijen gewenst werd dat de bestaande regeling zoveel als mogelijk gehandhaafd zou blijven in afwachting van grotere aanpassingen ten gevolge van nieuwe pensioen wetswijzigingen vanaf 2014. Het Bestuur is hier na ampele overwegingen mee akkoord gegaan.

Bij het opstellen van de jaarrekening over 2013 is gebleken dat het premietekort uiteindelijk groter is dan in de aanloop naar 2013 door het bestuur is ingeschat. Het tekort is uiteindelijk op circa EUR 5 miljoen uitgekomen. Belangrijk is om te realiseren dat de gevolgen voor een herverzekerd pensioenfonds relatief beperkt zijn. Zo zijn de pensioenen te allen tijde gegarandeerd door de herverzekeraar en is er geen sprake van een dekkingstekort of een reserve tekort met een bijbehorend herstelplan. Bovendien is er als gezegd in de jaren t/m 2012 een premieoverschot ontstaan. Desondanks is de omvang van het premietekort voor het bestuur aanleiding geweest om sociale partners te verzoeken maatregelen te nemen om het premietekort alsnog (met terugwerkende kracht) te repareren.

Indexatiebeleid

Met de verlenging van het herverzekeringscontract is de premie als gezegd fors hoger komen te liggen door de lagere marktrentecurve dan waarop de premie in het originele 5 jarige contract gebaseerd was. Hierdoor is de ruimte in de premie voor (gedeeltelijke) indexatie van de actieven verdwenen. Bron voor indexatie wordt daarmee voor zowel de actieven als de inactieven alleen het (rendement uit) eigen vermogen. Bestaand beleid is om de hoogte van het voorwaardelijke deel van de indexatie te koppelen

aan de dekkingsgraad van het fonds. De dekkingsgraad van het fonds is onvoldoende hoog voor volledige indexatie. Het rendement uit het vrije vermogen bedroeg in 2013 € 4,5 miljoen. Op grond van de dekkingsgraad zou driekwart van de indexatieambitie kunnen worden toegekend.

Het bestuur heeft in het verslagjaar dan ook besloten om 75% van de indexatie toe te kennen; voor de actieve deelnemers betekent dat een ophoging van de opgebouwde aanspraken van 1,16%, voor de gepensioneerden en voor premievrije- en arbeidsongeschikte deelnemers 1,19%. Het besluit om 75% toe te kennen correspondeert overigens met de beleidsstaffel voor toeslagverlening die door het bestuur gehanteerd wordt.

De indexatie van de opgebouwde pensioenaanspraken van arbeidsongeschikte deelnemers is op detail aangepast; dit naar aanleiding van een door AON-Hewitt geconstateerde onevenwichtigheid.

Flexfactoren inzake uitruil en uitstel

Bij keuze voor eerdere of latere pensioeningang verandert de hoogte van het pensioen. Daartoe zijn in het reglement zgn. flexfactoren opgenomen waarmee het nieuwe pensioenbedrag kan worden bepaald. Deze flexfactoren zijn zodanig vastgesteld dat de omrekening actuarieel neutraal geschiedt. De lage rente en nieuwe overlevingstafels maakten het noodzakelijk deze factoren aan te passen. De factoren zijn aangepast in 2013.

Het nieuwe Bestuursmodel (Wet versterking bestuur pensioenfonds)

Op 1 juli 2014 wordt de Wet versterking bestuur pensioenfonds effectief. Een gezamenlijke werkgroep van de besturen van beide Transavia pensioenfonds heeft de mogelijkheden die de wet biedt verkend. De conclusie voor dit fonds is dat het paritaire bestuursmodel nog steeds het meest passend is. Met een paritair bestuur is de betrokkenheid van de bestuurders het grootst en blijft de door de deelnemers nagestreefde medezeggenschap aanwezig. De ervaring heeft geleerd dat het altijd mogelijk was goede bestuurders uit de doelgroepen te rekruteren. Kwaliteit van besluitvorming wordt onder meer veiliggesteld door inzet van adviseurs en voldoende aandacht voor opleidingen. Onderdeel van de wet is ook dat gepensioneerden vanaf 1 juli 2014 deel gaan uitmaken van het Bestuur. Vooral nog zal het bestuur dan zeven man sterk zijn. De pariteit tussen enerzijds werkgever en anderzijds afgevaardigden van werknemers en gepensioneerden wordt geregeld via gewogen stemverhoudingen. Het intern toezicht geschiedt nu voortaan jaarlijks. Gekozen is, met Stichting Pensioenfonds Transavia Grond -en Cabinepersoneel ("SPTGC"), voor een gezamenlijke visitatiecommissie. Bij de selectie van de leden daarvan zal ook gelet worden op eventuele geschiktheid om in een Raad van Toezicht te fungeren. De verwachting is immers dat ook ondernemingsfondsen binnen afzienbare tijd zo'n raad moeten hebben.

Het herverzekeringscontract

Het adviesbureau Triple A heeft het bestuur wederom geadviseerd bij het verlengen van het herverzekeringscontract met Aegon. Het gebrek aan concurrentie op de Nederlandse verzekeringsmarkt is hierbij een groot probleem gebleken. Aegon is de enige maatschappij die bereid is overrentedelende contracten af te sluiten. De voorwaarden voor dit soort contracten zijn door haar flink aangescherpt; met name de kosten voor de zogenaamde rentegarantie en het vermogensbeslag lopen fors op. Het alternatief van verzekeren zonder winstdeling, dat door Aegon en minder dan een handvol andere maatschappijen wordt aangeboden, is niet aantrekkelijk omdat de beperkte kostenvoordelen daarvan niet opwegen tegen het verlies van (toekomstige) overrente-potentieel. Uiteindelijk is besloten om het contract weer met een jaar te verlengen. Deze exercitie heeft het bestuur nog meer tot het besef gebracht dat naar andere uitvoeringsalternatieven gekeken moet worden.

Beleggingen

De beleggingscommissie van het fonds heeft diverse malen met Aegon IM overlegd over haar beleggingsperformance en de wijze waarop het garantiecontract, dat het fonds heeft afgesloten met Aegon, zo effectief mogelijk kan worden ingevuld. Daarnaast is besloten om de mix van het vrij vermogen aan te passen. Vastrentende waarden zijn geruild tegen beleggingen in Asset Backed Securities (ABS) vanwege het verwachte hogere rendement bij een lagere risicogevoeligheid. Het strategische belang van ABS als onderdeel van het vrije vermogen is 8%.

Aanpassen fondsdocumenten

Gedurende het verslagjaar is veel aandacht gegeven aan het updaten van de fondsdocumenten, zoals de ABTN en de FIRM (Financiële Instellingen Risicoanalyse Methode) risk list. In de ABTN zijn ook aanbevelingen van de certificerend actuaris verwerkt.

Communicatie

In april is de UPO 2013 naar de deelnemers verstuurd ditmaal is er wederom de mogelijkheid geboden om dit digitaal naar de deelnemer te laten verzenden.

De website van het pensioenfonds is gebruikt om actuele informatie te publiceren en standaardinformatie actueel te houden.

Via de Aegon pensioensite kunnen de deelnemers, met actuele gegevens, individueel hun pensioensituatie bekijken.

Goed pensioenfondsbestuur

Integere bedrijfsvoering

Wettelijk is geregeld dat een pensioenfonds maatregelen dient te treffen die goed pensioenfondsbestuur waarborgen. Met de invoering van de Pensioenwet per 1 januari 2007 zijn de STAR-principes voor pension fund governance (PFG) verankerd in het wettelijk kader. Deze 32 principes betreffen de onderdelen zorgvuldig bestuur, transparantie, openheid en communicatie, deskundigheid, verantwoording en intern toezicht.

Het beleid van een fonds is gericht op een integere bedrijfsvoering. Deze verantwoordelijkheid is vastgelegd in artikel 143 van de Pensioenwet. Dit houdt onder meer in:

- Adequate administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) en risicobeheersing.
- Analyse en beheersing van integriteitsrisico's.
- Voorkomen van belangenverstrengeling.
- Duurzame beheersing van (financiële) risico's.
- Ten minste eenmaal per drie jaar een continuïteitsanalyse.

Het Bestuur heeft kennis genomen van de Code Pensioenfondsen van de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid. Deze Code komt voor pensioenfondsen in de plaats van de hierboven genoemde Principes van goed pensioenfondsbestuur. Het Fonds voldoet al grotendeels aan deze Code.

Deelnemersraad

Vanaf 2008 is de deelnemersraad (DR) actief. De verantwoordelijkheid van de DR is vastgelegd in het huishoudelijk reglement en in de statuten. In het verslagjaar heeft het bestuur vier keer overleg gevoerd over de algemene situatie van het fonds, de stand van zaken rond het herverzekeringscontract, het nieuwe bestuursmodel en de impact van de pensioenafspraken die sociale partners gemaakt hebben. Ook de nodige aandacht gegeven aan de wisseling van het voorzitterschap. Het fonds heeft advies gevraagd en gekregen over het jaarverslag 2012 en de inrichting van het nieuwe bestuursmodel. De financiering van de kostendeckende premie voor 2014 is ook ter advisering met de deelnemersraad besproken en voorgelegd. De ontwikkelingen op pensioengebied die door de politiek worden voorbereid zijn ook besproken.

Verantwoordingsorgaan

Het bestuur van het fonds besteedt conform de Pensioenwet en de daarin opgenomen eisen voor goed pensioenfondsbestuur veel aandacht aan de opzet en inrichting van de organisatie, inclusief de interne beheersing. Reglementair is bepaald hoe het bestuur omgaat met de rol als bestuur en invulling geeft aan begrippen als goed bestuur, verantwoording en intern toezicht.

Vanaf oktober 2007 is het verantwoordingsorgaan (VO) actief. Het VO bestaat uit een vertegenwoordiging van in totaal drie personen van werkgever, pensioengerechtigden en deelnemers. De verantwoording die het bestuur aflegt, is onderdeel van de jaarverslagcyclus en in dat kader ook het formele overleg te voeren tussen het bestuur en VO.

De opzet en inhoud van het jaarverslag zijn meer toegesneden op de verantwoordingswijze. In dit jaarverslag wordt separaat verslag gedaan van de bevindingen van het VO ten aanzien van het gevoerde beleid. Er heeft in 2013 drie maal overleg met het verantwoordingsorgaan plaats gevonden. De behandeling van het jaarverslag is een belangrijk onderwerp van dat overleg geweest. Ook is het VO geïnformeerd over de gang van zaken van het herverzekeringscontract. Zij heeft ten aanzien van de voorgenomen keuze van het bestuur voor het intern toezicht advies uitgebracht en daarmee de keuze voor een visitatiecommissie ondersteund. Daarnaast heeft zij ook het bestuur van advies voorzien inzake het nieuwe bestuursmodel.

Intern toezicht

Voor het intern toezicht is gekozen voor een visitatiecommissie, die eens in de drie jaar het beleid, bestuursprocedures en -processen, de checks and balances, de wijze waarop de uitvoering van de regeling wordt bestuurd en aangestuurd en de wijze waarop wordt omgegaan met de risico's op de langere termijn voor (de dekkingsgraad van) het pensioenfonds beoordeelt. De visitatiecommissie heeft in 2010 haar werkzaamheden uitgevoerd. In 2014 zal een nieuwe visitatiecommissie benoemd worden die voortaan een jaarlijks onderzoek zal houden.

Reactie van het bestuur op rapportage verantwoordingsorgaan

Het bestuur heeft kennis genomen van het verslag van het verantwoordingsorgaan en de inhoud met de leden ervan besproken.

Het bestuur heeft op de bevindingen en conclusies van het VO de volgende reactie:

1. Het bestuur onderschrijft het belang van tijdige informatieverstrekking en blijft zich daarvoor inspannen.
2. Het verlengen van het garantie contract met Aegon voor 1 jaar is slechts mogelijk gebleken tegen fors hogere premie dan voorgaande jaren. De dalende rente en de hogere levensverwachting zijn daarvan de oorzaken. Het bestuur heeft na uitvoerig overleg met de deelnemersraad en het verantwoordingsorgaan besloten om het premie tekort aan te vullen met de middelen uit de vrije reserve. Daarbij zijn de volgende overwegingen betrokken:
 - In de 5 voorafgaande jaren is er een fors premie overschot opgebouwd.
 - De onvoorwaardelijke toeslag voor de deelnemers is voorwaardelijke gemaakt
 - Het beleggingsrendement op het vrije vermogen is in 2012 goed geweest.
 - De verwachting eind 2012 was dat 2013 een overgangsjaar zou worden naar een nieuwe regeling ten gevolgen van de aanpassingen van de pensioenwet.
 - Het overleg tussen sociale partners bood voor 2013 geen enkel uitzicht op een hogere premiebijdrage. Voor de langere termijn hadden zij wel de verwachting de premie op een kostendekkend niveau te kunnen krijgen.
 - In de loop van 2013 werd duidelijk dat er ook 2014 een overgangsjaar zou zijn en werd met dezelfde overwegingen besloten vrije reserve te gebruiken voor aanvulling van het premie tekort. Nu met aanvullende afspraken.
 - De feitelijke premie is vanaf 2015 kostendekkend.
 - Het toeslag beleid is vanaf 2014: categorie A, geen beleid.

Door de oplopende rente eind 2013 zijn de garantiekosten voor het garantiecontract voor 2014 lager dan voor 2013.

Het bestuur beraadt zich in 2014 over eventuele maatregelen om een evenwichtige belangenbehartiging te realiseren.

3. Het bestuur heeft zoals het verantwoordingsorgaan concludeerde geen invloed op de leeftijdsopbouw. In dat licht is het relevant dat Transavia eind 2013 voorbereiding trof om nieuw vliegers aan te nemen hetgeen begin 2014 is uitgevoerd. De gemiddelde leeftijd daalt daardoor en stijgt de duration van de verplichtingen.
4. Bij de uitwerking van de invoering van de wet versterking bestuur pensioenfondsen heeft het verantwoordingsorgaan zich op een betrokken wijze opgesteld en advies gegeven.
5. Het bestuur is van mening dat een goed functionerend verantwoordingsorgaan belangrijk is en hecht aan voortzetting van de goede samenwerking, ook met het oog op de komende veranderingen op pensioengebied.

Het bestuur dankt het Verantwoordingsorgaan voor de samenwerking en zij realiseert zich dat vanaf 1 juli 2014 een Nieuw Verantwoordingsorgaan in werking zal treden en zij hoopt op een goede en constructieve voortzetting van de samenwerking.

Het bestuur is het Verantwoordingsorgaan erkentelijke voor het positieve oordeel over het gevoerde beleid in het verslagjaar 2013.

Deskundigheidsbevordering

Verschillende bestuursleden hebben seminars en andere bijeenkomsten bijgewoond die voor een belangrijk deel in het teken stonden van de effecten van de kredietcrisis en de communicatie aspecten ervan. Het pensioenakkoord en de nieuwe ontwikkelingen in het regeerakkoord en beoogde pensioenwet- en regelgeving zijn bij deze bijeenkomsten aan bod gekomen.

Het bestuur heeft een bestuursevaluatie gehouden om de competenties van het hele bestuur tegen het licht te houden en om het functioneren van individuele bestuursleden waaronder specifiek de voorzitter te evalueren. Een en ander ook in het kader van de deskundigheidsmatrix en ontwikkeling in competenties.

Voor de leden van de DR en het VO is een opleiding georganiseerd. Deze werd als uiterst zinvol ervaren.

Naleving wet- en regelgeving

Het bestuur is niet bekend met overtredingen van wet- en regelgeving.

Gedragscode

Jaarlijks wordt door de bestuursleden en andere bij het fonds betrokken functionarissen, zoals leden van het verantwoordingsorgaan, de gedragscode getekend. Tijdens overleg met de compliance officer heeft het bestuur geconstateerd dat zich geen onregelmatigheden hebben voorgedaan.

Toezichthouder

Met de toezichthouders DNB en AFM is regulier schriftelijk contact onderhouden, zij hadden geen op- of aanmerkingen.

Uitbesteding

De pensioenaanspraken zijn sinds 1 januari 2002 volledig herverzekerd bij AEGON Levensverzekering N.V. (Aegon). Vanaf 1 januari 2008 is het contract voor een periode van 5 jaar verlengd tot en met ultimo 2012. In de loop van 2012 is een voortzetting van het contract met Aegon overeengekomen voor het jaar 2013. In 2013 is het contract met weer een jaar verlengd. Bij Aegon wordt jaarlijks de aangroei van de pensioenaanspraken middels stortingskoopsommen ingekocht. Ook verzekert Aegon het overlijdensrisico en de vrijstelling van premiebetaling bij beroepsongeschiktheid.

Aanspraken uit hoofde van de beroepsongeschiktheidsverzekering van voor 2002 zijn herverzekerd bij de Reassurantie Maatschappij Nederland N.V.; aanspraken uit hoofde van de beroepsongeschiktheidsverzekering ingegaan na 2001 zijn herverzekerd bij AEGON Levensverzekering N.V.

Het bestuur heeft elk kwartaal regulier overleg gevoerd met de uitvoeringsorganisatie over de dienstverlening overeenkomstig de service level agreement. Tussentijds is er over diverse aspecten van de uitvoering overleg geweest. Deze uitvoering verloopt in goede orde.

De beleggingscommissie heeft drie tot vier maal per jaar overleg over de performance door Aegon IM.

Van zowel Aegon als Aegon IM worden ISAE 3402 rapportages ontvangen. Deze rapporten worden door het bestuur als bewijs gezien dat de procesuitvoering bij zowel Aegon als Aegon IM volgens de regels verloopt.

Pensioenparagraaf

Karakter pensioenregeling

Aan de daarvoor in aanmerking komende vliegers van Transavia Airlines C.V. zijn volgens het pensioenreglement de hierna volgende pensioentoezeggingen gedaan. De pensioenregeling is een middelloonregeling en wordt gekwalificeerd als een uitkeringsovereenkomst in de zin van de Pensioenwet.

Pensioentoezeggingen:

- a) Ouderdomspensioen, vanaf de eerste dag van de maand waarin de 58e verjaardag valt. De opbouw van het jaarlijks ouderdomspensioen bedraagt voor elk deelnemingsjaar 1,8% van de voor het betreffende deelnemingsjaar vastgestelde pensioengrondslag (artikel 7 Pensioenreglement).
- b) Partnerpensioen, vanaf de dag van het overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde. Het partnerpensioen bedraagt 70% van het ouderdomspensioen (artikel 8 Pensioenreglement).
- c) ANW-overbruggingspensioen gaat in op de dag van het overlijden van de deelnemer tijdens het dienstverband en wordt uitgekeerd tot en met de maand waarin de partner van de overleden deelnemer overlijdt, echter uiterlijk tot de eerste dag van de maand waarin die partner de leeftijd van 65 bereikt. Per 1 juli 2013 was het jaarlijkse ANW-overbruggingspensioen bepaald op € 22.570,- (artikel 9 Pensioenreglement).
- d) Wezenpensioen is per kind gelijk aan 14% van het ouderdomspensioen waarop de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde recht had, c.q. 14% van het ouderdomspensioen waarop de

- deelnemer recht verkregen zou hebben, indien hij met ongewijzigde pensioengrondslag in leven en in dienst van Transavia Airlines C.V. zou zijn gebleven (artikel 10 Pensioenreglement).
- e) Beroepsongeschiktheidspensioen, deze aanspraken ontstaan indien de deelnemer tijdens het dienstverband en vóór het bereiken van de 56-jarige leeftijd geheel of gedeeltelijk beroepsongeschikt wordt verklaard en deze ongeschiktheid 24 maanden heeft geduurd. Het beroepsongeschiktheidspensioen loopt tot de aanvang van het ouderdomspensioen (artikel 11 Pensioenreglement). Op basis van deze regeling bedragen de vastgestelde pensioenafspraken 60% van het laatstgenoten jaarloon gemeten op het tijdstip dat de beroepsongeschiktheid een aanvang nam. Op de uitkeringen worden inkomsten uit hoofde van AAW en WAO/ WIA volledig in mindering gebracht. Daarnaast wordt ook onder bepaalde voorwaarden het inkomen uit arbeid van de deelnemer op het beroepsongeschiktheidspensioen in mindering gebracht.

Wijziging pensioenregeling

In het verslagjaar is de pensioenregeling inhoudelijk op een aantal onderdelen gewijzigd. De belangrijkste wijziging is het buiten werking stellen van de maximaal 2% onvoorwaardelijke indexatie voor actieve deelnemers en de aanpassing van de flexfactoren.

Toepassing toeslagenbeleid

Het bestuur van het pensioenfonds beslist jaarlijks of de aanspraken van vliegers met een actief dienstverband aangepast kunnen worden aan de ontwikkeling van de CBS-loonindex.

Voor niet-actieven (inclusief pensioengerechtigden) geldt dat de jaarlijkse toeslagverlening volledig voorwaardelijk is gebaseerd op het CPI van alle huishoudens; het bestuur beslist jaarlijks of en zo ja, in hoeverre een toeslag op de pensioenen wordt toegekend

Er is geen recht op toeslagen en er wordt ook geen premie voor betaald of reserve voor aangehouden. Het bestuur zal voor de toeslagverlening uitgaan van de op dat moment beschikbare vrije middelen van het fonds alsmede de dekkingsgraad op basis van marktwaarde. De toekenning van toeslagen is dus voorwaardelijk. Er is geen recht op toeslagen en er wordt ook geen premie voor betaald of specifieke reserve voor aangehouden

Verwachte wijzigingen in het komend jaar

In 2015 wordt door de fiscale maatregelen de pensioenopbouw aanzienlijk beperkt. Er is vanuit sociale partners de toezegging gedaan dat de dan geldende regeling vanaf dat moment een kostendekkende premie zal hebben. Dit betekent geen verder aantasting van het vrij vermogen van het fonds.

Mutatieoverzicht deelnemers

Overzicht verloop actieve deelnemers (inclusief arbeidsongeschiktheid)

	2013		2012	
(in aantallen)				
Stand per 1 januari	505		510	
Bij: Nieuwe toetredingen	-	505	-	510
Af: Overlijden	-		-	
Pensioen	6		2	
Uit dienst	-	6	3	5
Stand per 31 december		499*		505*

* Inclusief 19 beroepsongeschikten (2012: 21 beroepsongeschikten)

N.B. ultimo december 2013 zijn er 7 first officers in dienst getreden, deze zullen bij Aegon pas in 2014 als nieuwe toetredingen worden verwerkt.

Beleggingenparagraaf

Beleggingsperformance

De beleggingen van de pensioengelden worden binnen het mandaat verzorgd door vermogensbeheerder Aegon Investment Management en ING Investment Management.

Voor het verzekerd vermogen is de normverdeling als volgt:

Tabel 1: normverdeling (percentage van marktwaarde)			
	<i>Norm:</i>	<i>Minimum:</i>	<i>Maximum:</i>
<i>Beleggingscategorie (in % van de totale portefeuille)</i>			
Liquide middelen	0	-5,00	5,00
Vastrentende waarden	67,70	57,70	77,70
Aandelen	32,30	22,30	42,30

Voor het vrij vermogen ondergebracht bij Aegon IM is de normverdeling:

Tabel 2: normverdeling vrij vermogen (percentage van marktwaarde)			
	<i>Strategisch:</i>	<i>Minimum:</i>	<i>Maximum:</i>
<i>Beleggingscategorie (in % van de totale portefeuille)</i>			
Liquide middelen	0,00	0,00	5,00
Vastrentende waarden	60,00	45,00	75,00
Aandelen	30,00	30,00	50,00
Grondstoffen	5,00	0,00	10,00
Vastgoed	5,00	0,00	10,00

Voor het vrij vermogen ondergebracht bij ING IM is de normverdeling:

Tabel 3: normverdeling (percentage van marktwaarde)			
	<i>Norm:</i>	<i>Minimum:</i>	<i>Maximum:</i>
<i>Beleggingscategorie (in % van de totale portefeuille)</i>			
Liquide middelen	0	0	0
Vastrentende waarden	0	0	0
Aandelen	100	100	100

Beleggingsperformance

De beleggingen van de pensioengelden worden binnen het mandaat verzorgd door vermogensbeheerder Aegon Asset Management en ING Investment Management. Het afgelopen verslagjaar is de beleggingsperformance bij Aegon voor wat betreft het verzekeringsdepot ten aanzien van aandelen +17,8% geweest, voor vastrentende waarden +1,8%, voor vastgoed -2,3%, voor grondstoffen -0,3% en voor LDO (Long Duration Overlay) vanwege de stijgende rente gedurende het jaar 2013 -56,1%, in totaal +1,6%.

Het rendement op het vrij vermogen depot bij Aegon bedroeg 5,9%. De beleggingen bij ING IM bestaan uit participaties in het INI Global Equity Fonds (passief mandaat) en hebben in 2013 een rendement van +19,4% te zien gegeven.

De totale portefeuille excl. LDO liet derhalve een rendement van 5,1% na kosten zien, terwijl de samengestelde benchmark 3,9% gedaan heeft, resulterend in een outperformance van 1,2%. Het beleggingsrendement incl. LDO bedroeg in 2013 +2,5%, een samengestelde benchmark waarin LDO wordt meegenomen is niet voorhanden.

Er is in het verslagjaar overleg gevoerd met Aegon om te bezien of de strategische en tactische mandaten nog toereikend zijn. Afgezien van invoering van ABS (Asset Backed Securities) in het vrij vermogen zijn er geen aanpassingen in de mandaten. Met de in 2014 uit te voeren ALM studie zal het

beleggingsbeleid worden geëvalueerd en waar nodig aangepast worden naar aanleiding van de uitkomsten van de ALM studie.

Vooruitblik 2014

De financiële markten zijn herstellende van de gevolgen van de krediet- en bankencrisis. De rente is nog steeds laag en financiële experts verwachten nog geen significante stijging op korte termijn. De inflatie verwachting is laag en deflatie is niet uit te sluiten. De aandelen markten kunnen in combinatie met een geleidelijk economisch herstel hiervan profiteren. Voor obligaties zullen de rendementen naar verwachting laag blijven.

Financiële paragraaf

Samenvatting van de financiële positie van het fonds en ontwikkelingen gedurende het jaar

De rente is in 2013 licht gestegen maar ligt nog steeds op een historisch laag niveau. De actuariële benodigde voorziening is per 31 december 2013 gestegen tot € 329,8 mln. Conform de verslaggevingseisen behorende bij garantiecontracten is deze post ook als vordering op de balans opgevoerd onder de noemer "Herverzekeringsdeel technische voorzieningen".

Uit de berekeningen van de gedempte kostendeekkende premie ten opzichte van de feitelijk door werkgever en werknemer afgedragen premie blijkt dat er daar over 2013 een premietekort was van circa € 5 mln. Dit is fors hoger dan vooraf ingeschat door sociale partners in afstemming met het fonds. Voor de certificerend actuaaris is dit aanleiding geweest om in zijn actuariële verklaring een voorbehoud te maken ten aanzien van de financiering van de voorwaardelijke toeslagverlening. Premiekorting is wettelijk namelijk alleen toegestaan, indien er bij de voorwaardelijke toeslagverlening een voldoende consistent geheel is tussen de gewekte verwachtingen, de financiering en het realiseren van de toeslagambitie. Ondanks het feit dat sociale partners besloten hebben om in 2013 de gegarandeerde indexatie voor de actieven met een maximum van 2% buiten werking te stellen, was er in 2013 nog steeds sprake van de ambitie tot het verlenen van voorwaardelijke toeslagen aan de actieven en inactieven.

Er heeft een grondige analyse van de omvang en het verschil van het premietekort plaatsgevonden. Als eerder gezegd is in de jaren t/m 2012 een premieoverschot ontstaan. Ondanks het premietekort in 2013 is het verschil (overschot) over de 6-jarige contractperiode met AEGON (5 jaar en 1 jaar verlenging) tussen de cumulatieve feitelijk ontvangen premie en de gedempte kostendeekkende premie nog enkele miljoenen positief. Desondanks is de omvang van het premietekort voor het bestuur aanleiding geweest om sociale partners te verzoeken maatregelen te nemen om het premietekort alsnog (met terugwerkende kracht) te repareren.

Actuariële paragraaf

Solvabiliteitstoets

De solvabiliteitstoets is voor het jaar 2013 door AON/Hewitt uitgevoerd. De aanwezige reservepositie is bepaald op € 35.316.383 positief, volgens de volgende berekening:

<u>(in euro's)</u>	
Vordering op herverzekeraar	329.845.595
Overige middelen pensioenfonds	<u>35.490.017</u>
Beschikbaar vermogen	365.335.612
Af: Technische voorzieningen	-/-329.845.595
Af: Minimaal Vereist Eigen Vermogen	<u>-/-173.634</u>
<u>Reservepositie</u>	<u>35.316.383</u>

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningregels en uitgangspunten, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum tenminste gelijk aan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen. Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een toereikende solvabiliteit.

Technische analyse

In 2013 is een negatief resultaat van € 3.779.403 (2012 positief resultaat van € 6.713.621) behaald. Om inzicht te verkrijgen in de totstandkoming van dit resultaat is een uitsplitsing naar verschillende bronnen noodzakelijk. Deze zogeheten technische analyse heeft tot doel om het genoemde behaalde resultaat onder te verdelen door de posten van de staat van baten en lasten te confronteren met posten van de ontwikkeling van de Voorziening Pensioen Verplichtingen.

Dit geschiedt door vergelijking van de realisatie en veronderstellingen. Met andere woorden, er volgt een vergelijking tussen de feitelijk behaalde resultaten en de verwachte resultaten volgens de aannames en veronderstellingen.

Er heeft over het boekjaar 2013 afstemming met Aegon plaatsgevonden ten aanzien van de technische analyse op hoofdlijnen en de penningmeester en de pensioenadministrateur hebben zich een goed oordeel kunnen vormen over de verschillende componenten van het resultaat

Risicoparagraaf

Beleggingsrisico

De in 2011 afgeronde ALM studie heeft in 2013 niet tot wijziging van het beleggingsmandaat van het bekleemd vermogen geleid. Vanwege de lage rente is besloten tot een aanpassing van het beleggingsmandaat voor het vrije vermogen, in die zin om een gedeelte van het vastrentende deel te verminderen en om te zetten in ABS (Asset Backed Securities).

Renterisico

Om het renterisico van de verplichtingen gedeeltelijk af te dekken, is de duration (gewogen looptijd) van de vastrentende waarden per 1 maart 2008 voor 50% in overeenstemming gebracht met de looptijd van de pensioenverplichtingen door middel van een LDO (Long Duration Overlay). Hierdoor wordt het renterisico op de pensioenverplichtingen voor de helft beperkt. Deze vorm renteafdekking is in 2013 ongewijzigd voortgezet om redenen van risicobeheersing.

Actuarieel risico

De rechtenopbouw en de daarmee gepaard gaande berekeningen, die op actuariële grondslagen zijn gebaseerd, om tot de pensioenverplichtingen te komen worden ieder jaar geëvalueerd. De actuariële grondslagen bevatten een aantal verwachtingen en hypothesen van algemene aard zoals o.a. de overlevingstabel. Wij zullen de grondslagen nauwlettend volgen en indien daartoe aanleiding is, in overleg met de actuaaris, de grondslagen aanpassen. Het actuariële risico is geheel afgedekt als gevolg van het garantiecontract dat met Aegon overeengekomen is. Voor 2012 is dit risico verhoogd wat tot uitdrukking komt in de hogere opslag op de VPV vanwege de hogere levensverwachting. Dit heeft geleid tot een aanzienlijke verhoging van de garantiekosten in 2013 en daarmee de kostendekkende premie.

Krediet risico

Het kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het fonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop een fonds vorderingen heeft. De belangrijkste tegenpartij van het fonds is Aegon Levensverzekering N.V. met wie het fonds een overeenkomst tot herverzekering van de pensioenverplichtingen, premievrijstellingsrisico en arbeidsongeschiktheidsrisico's heeft gesloten. De creditrating van Aegon Levensverzekering N.V. was en is AA-. Er is geen verwachting dat deze naar beneden zal worden aangepast,

Bij het opstellen van het operational risk sheet zijn als de belangrijkste overige risicofactoren vastgesteld:

- De continuïteit in de bedrijfsvoering van Stichting Pensioenfonds Transavia Vliegers ("SPTV"). Het bestuur ziet als mogelijke oplossing de aanstelling van een "pension officer" en samenwerking tussen fondsen.
- Het gebrek aan juridische kennis. Inmiddels is één van de bestuursleden een juriste waarmee het bestuur flink aan juridische kennis heeft gewonnen.
- Bijkomend risico is de hoge kosten van de rentegarantie bij het opnieuw aangaan van een herverzekeringscontract.

Toekomstparagraaf

De rating van Aegon is nog steeds AA-. Dit heeft geen effect op de jaarrekening. Het bestuur monitort de kredietwaardigheid zorgvuldig maar er is geen aanleiding tot specifieke actie in deze.

In de loop van 2013 is de deskundigheid van het bestuur verder vergroot door het organiseren van een cursus op niveau 2 en een bestuursevaluatie uitgevoerd door Aon/Hewitt. Verdere opleiding is met het oog op de gewenste deskundigheid noodzakelijk.

Het bestuur maakt zich samen met het fondsbestuur van SPTGC richting Transavia hard voor de aanstelling van een pensioendeskundige die zich projectmatig bezig moet gaan houden met de ondersteuning van de besturen met name voor wat betreft de werkzaamheden die op piekmomenten opkomen zoals herziening ABTN. Ook in 2013 is dit naast een goede secretariële ondersteuning een belangrijk aandachtspunt van het bestuur.

In 2013 werd duidelijk dat de fiscale pensioenleeftijd het jaar per 1 januari 2014 verhoogd zou worden naar 67 jaar en dat jaarlijks te verwerven pensioen verder verlaagd zou worden. De grote wijziging zal echter plaatsvinden in 2015; geen fiscaal gefaciliteerde pensioenopbouw over (het gedeelte van het) pensioengevende salaris dat hoger is € 100.000 en weer een verlaging van het opbouwpercentage. Sociale partners hebben gemeend ook 2014 als een verlenging van het overgangsjaar 2013 te zien en hebben het Bestuur verzocht de regeling in 2014 zoveel mogelijk ongewijzigd te laten. Dit verzoek is na veel discussie intern en met de sociale partijen uiteindelijk gehonoreerd. Belangrijk voor het bestuur was de toezegging van VNV en Transavia dat de premie voor de vanaf 2015 geldende regeling geheel kostendekkend zal zijn. Verder bevatten de afspraken, die sociale partners hebben gemaakt, een wijziging van de indexatie-ambitie gewijzigd naar "geen indexatiebeleid" en wederom een gebruik van de tot ultimo 2012 ontstane premieruimte. Het wijzigen van het indexatiebeleid "geen indexatiebeleid" heeft tot gevolg dat er geen wettelijke belemmeringen zijn om premiekorting toe te staan. Vanwege de kleiner geworden fiscale ruimte was het noodzakelijk om bij de fiscus een aanwijzingsverzoek in te dienen. Dit om zeker te stellen dat de pensioentoezegging valt binnen de wettelijke fiscale kaders. Aangezien het fonds niet kan meewerken aan de uitvoering van een fiscaal bovenmatige regeling.

In 2014 zal het bestuur een besluit moeten voorbereiden voor de uitvoering van de regeling die sociale partners afspreken voor 2015 en verder. Daarbij is ook van belang wat de politiek besluit over de pensioenwetgeving. Verhoging van de AOW leeftijd, verhoging van de pensioenrichtleeftijd en verlaging van de fiscaal toegestane opbouw zijn van grote invloed op de huidige regeling. Los daarvan is de onzekerheid en dus onrust op de financiële markten van invloed op de rentestand. Daarmee staat de VPV hoog en de dekkingsgraad onder druk. Voor de financiering van de toekomstige pensioenopbouw moeten de sociale partners met solide oplossingen komen om de regeling voor het bestuur uitvoerbaar te houden.

De financiële markten zullen te maken blijven krijgen met de schulden crisis in Europa en de V.S. veroorzaakt door de hoge schuldenlasten van overheden. De impact hiervan op renteontwikkelingen en op het rendement van de verschillende beleggingscategorieën is moeilijk te voorspellen. Het economisch herstel is broos en de geopolitieke ontwikkelingen lijken niet stabiel.

Ten aanzien van het (gedeeltelijk) afdekken van het renterisico zal Aegon in de loop van 2014 haar LDO product vervangen door een SLM (Strategic Liability Matching) propositie waarmee efficiënter dan voorheen het renterisico gemanaged kan worden.

In het tweede halfjaar van 2014 zal een volgende ALM studie worden uitgevoerd die met de verwachte duidelijkheid in politieke besluitvorming richting geven aan de toekomst van de pensioenregeling en de wijze waarop SPTV die gaat uitvoeren.

Schiphol, 23 juni 2014

Stichting Pensioenfonds Transavia Vliegers

Het bestuur